100 جىلدىق كۇرەس جولىندا جاڭا ساپارعا اتتانايىق · ايگىلى قايراتكەرلەر

چىن تانچيۋ:

جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى 7 ـ قۇرىلتايى ورتالىق كوميتەتىنىڭ ”ەرەكشە“ مۇشەسى

☐ شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ ٴتىلشىسى/ شۋي حايبو

چىن تانچيۋدىڭ سۋرەتى.

☐ شينحۋا اگەنتتىگى تاراتقان

جازدىڭ باس كەزى، حۋبەي ولكەسى حۋاڭگاڭ قالاسى حۋاڭجوۋ رايونى چىنسىلوۋ قالاشىعى چىنسىلوۋ قىستاعىنداعى جاپ ـ جاسىل قاراعاي ـ ارشالاردىڭ اراسىندا چىن تانچيۋدىڭ مىس ٴمۇسىنى بوي سوزىپ، كوڭىلى تاسىعان توڭكەرىسشىنىڭ كەلبەتىن ايگىلەپ تۇر. مىس ٴمۇسىننىڭ الدىنداعى شوق گۇلدەر ادامداردىڭ جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى 1 ـ قۇرىلتايىنىڭ وسى ٴبىر ۋاكىلىنە، پارتيانى قۇرۋشىلاردىڭ بىرىنە، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى 7 ـ قۇرىلتايى ورتالىق كوميتەتىنىڭ ”ەرەكشە“ مۇشەسىنە دەگەن قۇرمەت سەزىمىن ٴبىلدىرىپ تۇر.

چىن تانچيۋ، 1896 ـ جىلى تۋعان، دابەشان تاۋى ەتەگىندەگى اياداي تاۋلى قىستاقتا بالالىق شاعى، ورەن كەزى ٴوتتى. جاستىق داۋىرىندە ول اۋىلىنان الىستاپ ۋحانعا ٴبىلىم الۋعا كەلەدى، 1916 ـ جىلى ۇكىمەتتىك ۋچاڭ جوعارى دارەجەلى شىفان مەكتەبىنىڭ اعىلشىن ٴتىلى بولىمىنە وقۋعا تۇسەدى، كەيىن دوڭ بي ـ ۋ قاتارلى ادامدارمەن بىرگە ۋحان ورتا مەكتەبىن اشىپ، اعىلشىن ٴتىلى وقىتۋشىسى بولادى. ولاردىڭ قۇلشىنىسىمەن بۇل مەكتەپ ٴبىر توپ العاباسار وقىتۋشىلارمەن ىنتىماقتاسىپ، ٴبىر توپ توڭكەرىسشىل جاستاردى تاربيەلەيدى.

1920 ـ جىلى كۇزدە چىن تانچيۋ مەن دوڭ بي ـ ۋ قاتارلىلار ۋحاندا كوممۋنيستىك پارتيانىڭ العاشقى مەزگىلدەگى ۇيىمىن قۇرادى، 1921 ـ جىلى 7 ـ ايدا پارتيانىڭ 1 ـ قۇرىلتايىنا قاتىناسادى. وسىدان سوڭ چىن تانچيۋ ىلگەرىندى ـ كەيىندى جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى انيۋان ايماقتىق كوميتەتىنىڭ مۇشەسى، ۋحان جەرگىلىكتى اتقارۋ كوميتەتىنىڭ باستىعى، حۋبەي رايوندىق كوميتەت ۇيىمداستىرۋ ٴبولىمىنىڭ مەڭگەرۋشىسى، جياڭشي ولكەلىك كوميتەتىنىڭ شۋجيى، مانجوۋ ولكەلىك كوميتەتىنىڭ شۋجيى، جياڭسۋ ولكەلىك كوميتەتىنىڭ باس حاتشىسى، فۋجيان ولكەلىك كوميتەتىنىڭ شۋجيى، ورتالىق ۇكىمەت استىق ٴبولىمىنىڭ باستىعى قاتارلى مىندەتتەردى اتقارىپ، جەر ـ جەردەگى جۇمىسشىلار قوزعالىسىنا، وقۋشىلار قوزعالىسىنا جانە اسكەر تاسۋ قىزمەتىنە باسشىلىق ەتىپ، پارتيا ىستەرى ٴۇشىن تۇس ـ تۇسقا شاپقىلايدى.

قىزىل ارميانىڭ ۇزاق جورىعىنان كەيىن، چىن تانچيۋ ورتالىق سوۆەتتىك رايوندا قالىپ تاباندىلىقپەن پارتيزاندىق شايقاس جۇرگىزىپ، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى جياڭشي بولىمشە بيۋروسى ۇيىمداستىرۋ ٴبولىمىنىڭ باستىعى بولىپ تاعايىندالادى، 1935 ـ جىلى 8 ـ ايدا ماسكەۋگە بارىپ كوممۋنيستىك ينتەرناتسيونالدىڭ 7 ـ رەتكى قۇرىلتايىنا قاتىناسادى، كەيىن جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ كوممۋنيستىك ينتەرناتسيونالدا تۇراتىن ۋاكىلدەر ۇيىرمەسىنىڭ قىزمەتىنە قاتىناسادى.

”ەجەلدەن ۇشارىمدى جەل، قونارىمدى ساي بىلەتىن، ٴجۇرىس ـ تۇرىسىم بەيمالىم جانمىن“. چىن تانچيۋ ۇيىنە جولداعان حاتىندا شەشەسىنەن ايىرىقشا كەشىرىم سۇرايتىنىن ٴبىلدىرىپ: ”شەشەمنىڭ كوز جۇمعانىنان حابار تاپتىم... كوزىن جۇمعانعا دەيىن ازاپ ـ تاۋقىمەت شەكتى، بىرنەشە جىل بۇرىن ەرتەرەك اتتانسا كورەر ميحناتى از بولار ەدى!“.

”ول وسىنداي ٴبىر جۇرتقا ۇقسامايتىن قاھارمان تۇلعا، كوكەيىنەن كەدەي بۇقارانى ماڭگى شىعارعان جوق. وقىمىستى شاڭىراعىنان شىققانىمەن، ٴباز ـ باياعىسىنداي قولىنا قارۋ ۇستاپ قان مايدانعا باتىلدىقپەن اتتاندى“. چىن تانچيۋ ەجەلگى تۇراعى ەسكەرتكىش سارايىنىڭ باستىعى دىڭ حايجوۋ كوپشىلىك كورگەن سۋرەتتەردىڭ بارىندە چىن تانچيۋ سول بەتىن قاراتىپ تۇسكەندىگىن، ويتكەنى ونىڭ وڭ قۇلاعى پارتيزاندىق سوعىستا جارالانعاندىعىن ايتتى.

1939 ـ جىلى 9 ـ ايدا چىن تانچيۋ بۇيرىق بويىنشا ەلگە قايتىپ، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتىنىڭ شينجياڭدا تۇراتىن ۋاكىلى جانە 8 ـ ارميانىڭ شينجياڭدا تۇراتىن ٴىس باسقارماسىنىڭ جاۋاپتىسى بولىپ تاعايىندالادى. ول شينجياڭ ميليتاريسى شىڭ شىسايمەن يكەمدى دە ەپتى كۇرەس جۇرگىزەدى. شىڭ شىساي سوۆەتكە، كوممۋنيستىك پارتياعا قارسى جولعا اشىقتان ـ اشىق تۇسكەن سوڭ، 1942 ـ جىلى جازدا پارتيا ورتالىق كوميتەتى شينجياڭدا قىزمەت ىستەپ جاتقان بارلىق كوممۋنيستىك پارتيا مۇشەلەرىنىڭ شەگىنۋىنە قوسلادى. چىن تانچيۋ ٴوزى ەڭ سوڭعى توپقا قالادى ٴارى بىلاي دەيدى: ”ٴبىر جولداس قالادى ەكەن، مەن كەتپەيمىن“.

1942 ـ جىلى 9 ـ ايدىڭ 17 ـ كۇنى چىن تانچيۋ تۇتقىندالادى. جاۋلار وعان راقىمسىز قيناۋ كورسەتىپ، ونى ”پارتيادان قول ۇزۋگە“ قىسايدى، ول مۇلدە باس يمەيدى. 1943 ـ جىلى 9 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنى چىن تانچيۋ تۇرمەدە استىرتىن ولتىرىلەدى، سول جىلى 47 جاستا بولاتىن.

چىن تانچيۋ جولداستىڭ قۇربان بولعانىنان كوپكە دەيىن ەشكىم حابار تاپپايدى. 1945 ـ جىلى 4 ـ ايدا پارتيانىڭ مەملەكەتتىك 7 ـ قۇرىلتايىندا چىن تانچيۋ اۋەلى ورتالىق كوميتەتتىڭ مۇشەلىگىنە كورسەتىلەدى. ۋاكىلدەر چىن تانچيۋدىڭ الدەقاشان توڭكەرىس ىستەرى جولىندا ٴومىرىن ارناعاندىعىن ويلاماعان ەدى.

7 ـ قۇرىلتاي ورتالىق كوميتەتىنىڭ ەرەكشە مۇشەسى رەتىندە، چىن تانچيۋگە جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى 7 ـ قۇرىلتايىنىڭ اشىلۋ سالتاناتىنا كۋا بولۋ بۇيىرماي، جەڭىس شۋعالاسىن كورە الماعانىمەن، ٴبىراق ونىڭ توڭكەرىستىك رۋحى ٴباز ـ باياعىسىنداي ۇرپاقتان ـ ۇرپاققا جالعاسا بەردى.

بۇل كۇندەرى دابەشان تاۋىنىڭ ەتەگى كۇن سايىن وزگەرىسكە تولى، تازا دا كەڭ سەمەنت جولدار قىستاقتاردى كەسىپ ٴوتىپ، جايقالعان جاسىل اعاشتار رەتتى ٴتىزىلىپ، تۇرعىن ۇيلەر اراسىنا قاز ـ قاتار ورنالاسقان؛ قاھارمان قۇرباننىڭ ەجەلگى تۇراعى، قىزىل كورمە سارايى الۋان ۇلگىدەگى حالىقتىق تۇسەلحانا، قىستاق ۇيلەرىمەن قوسىلىپ، ٴبىر ـ بىرىنەن سايكەسىم تاۋىپ، وسىنداعى جانداردىڭ عاسىرلىق قيىن ـ قىستاۋ كۇندەردە جاپا ـ ماشاقاتتى ارت ـ ارتىنان جەڭگەندىگىن، ۇلى گۇلدەنۋدىڭ جاڭا ساپارىندا قادام سايىن تالماي ـ تالىقپاي العا ىلگەرىلەگەندىگىن جىر ەتۋدە.

جاقىنعى جىلداردا چىنسىلوۋ قىستاعى پارتيا ياچەيكاسى قىستاق تۇرعىندارىن باستاپ قىستاقتى گۇلدەندىرىپ، حالىقتى اۋقاتتاندىرۋدى ورىستەتىپ، ٴبىر جاعىنان، ٴجۇزىم، اپەلسين سياقتى ەرەكشە ەگىنشىلىك پەن شۇ ونىمدەرى باعىمشىلىعىن جۇرگىزسە، ەندى ٴبىر جاعىنان، شەبەرلەردى شارۋاشىلىق قۇرۋعا شابىتتاندىرىپ، 3 توقىماشىلىق زاۋىتىن قۇردى. بۇكىل قىستاقتىڭ كوللەكتيۆ شارۋاشىلىعىنىڭ جىلدىق كىرىسى 500 مىڭ يۋاننان اسىپ، شارۋالاردىڭ جان باسىندىق ورتاشا جىلدىق كىرىسى 16 مىڭ يۋاننان استى. كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىندا چىنسىلوۋ قىستاعىنداعى 78 كەدەي وتباسى تۇگەلدەي كەدەيلىكتەن ارىلدى.

”چىن تانچيۋدىڭ ٴومىر بويى كۇرەسكەن ارمانى شىندىققا اينالدى، الايدا كوممۋنيستىك پارتيا مۇشەلەرىنىڭ حالىقتىڭ باقىتىن كوزدەۋ جولىنداعى ۇتىمالى تاياقشاسى ٴباز ـ باياعىسىنداي جالعاسۋدا“، ـ دەدى چىنسىلوۋ قىستاعى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۋجيى چىن ۋنشىڭ. ـ چىنسىلوۋ قىستاعى بىلتىر قىزىل قىستاقتار سىناق ٴتۇيىنى قىستاعى قاتارىنا ەنگىزىلدى، بۇكىل قىستاق قۇرىلىستى كەڭەيتىپ، قىزىل بايلىققا سۇيەنىپ، قىستاق ەرەكشەلىگىن تياناق ەتىپ، قىزىل مادەنيەتتى جاسىل كاسىپ سالاسىنا تۇيىستىرىپ، چىن تانچيۋ ەجەلگى تۇراعى 2 ـ مەرزىمدىك كورمە سارايىن جوندەپ، اۋىل ـ قىستاق مادەنيەت شارۋاشىلىعى كاسىپ سالاسى مەن ەرەكشە اۋىل شارۋاشىلىعىن دامىتىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ اناعۇرلىم باقىتتى دوڭگەلەك داۋلەتتى جاڭا تۇرمىس كەشىرۋىنە مۇمكىندىك جاسادى.

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 5 ـ ايدىڭ 7 ـ كۇنى ۋحاننان بەرگەن حابارى)

چىن يانىيان:

جەندەتتىڭ قىلىش ٴتۇنىپ تۇرسا دا تىزە بۇكپەدى

☐ شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ ٴتىلشىسى / جاڭ زيبۋن

چىن يانىياننىڭ سۋرەتى.

☐ شينحۋا اگەنتتىگى تاراتقان

”مەملەكەت ٴۇشىن ٴوزىن ارناۋ جاستىڭ ۇلكەن ـ كىشىلىگىنە قارامايدى. بۇل اعا بۋىن چىن يانىياننىڭ ماعان بەرگەن ەڭ تەرەڭ اسەرى“. جۋىقتا جاس اكتەر جاڭ ۋان ـ ي «ۋيانعان جىلدار» تەلەحيكاياسىندا چىن يانىياننىڭ رولىن العانداعى اسەرىن الەۋمەتتىك جەلىدە ٴبولىستى. جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ قۇرىلۋ تاريحىن باياندايتىن بۇل تەلەحيكايا باي مازمۇندى جانە ەگجەي ـ تەگجەيلى اڭگىمەلەۋ تاسىلىمەن ٴداۋىردىڭ قايسارلىق قاسيەتىن قايتا كوز الدىعا اكەلىپ، وتە ـ موتە، جاس كورەرمەندەر اراسىندا كۇشتى اڭىس قوزعادى.

سوناۋ جىلدارداعى ”90 ـ جىلداردىڭ تۇلەگى“ رەتىندە، قاراڭعى تۇنەك قىسپاعىندا تۇرسا دا، چىن يانىياننىڭ جۇرەگىنىڭ ٴارقاشان جارىق نۇرعا تولىپ تۇراتىندىعى قازىرگى ”90 ـ جىلداردىڭ تۇلەگى“ جاڭ ۋان ـ يدىڭ جان دۇنيەسىن ٴزىلزالا ەتكەن، ”گومينداڭ كەرتارتپاشىلارىنىڭ قولىنان مەرت بولعاندا نەبارى 29 جاستا عانا بولسا دا، ول ەشقاشان ەشتەڭەدەن تايسالماعان، بويىندا ىستىق قانى تۋلاعان جالىندى جاس ەكەن“.

چىن يانىياننىڭ تاعى ٴبىر اتى شيا يان، چىن دۋشيۋدىڭ ۇلكەن ۇلى، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ العاشقى كەزەڭدەگى تانىمال قايراتكەر، ورەن باسشى جانە ەگەي پرولەتاريات توڭكەرىسشىسى. 1898 ـ جىلى انحۋيدىڭ حۋاينيڭىندە تۋعان، 1915 ـ جىلى شاڭحاي فرانسۋز ٴتىلى مەكتەبىنە ٴتۇسىپ ارنايى تۇردە فرانسۋز ٴتىلىن ۇيرەنىپ، 1917 ـ جىلى ەمتيحان بەرىپ جىندان داشۋەسىنە ٴوتىپ زاڭ عىلىمىن وقىعان.

1919 ـ جىلى 12 ـ ايدا 21 جاستاعى چىن يانىيان فرانسياعا بارىپ جۇمىس ىستەي ٴجۇرىپ وقيدى. فرانسيادا كەزىندە ول ٴوز باسىنان كەشكەندەرى جانە ۇيرەنۋى ارقىلى بۇرىنعى سەنىمى ۇكىمەتسىزدىكتى تاستاپ، ماركسيزمگە سەنەدى. ول جاۋ شيان، جوۋ ىنلايلارمەن بىرگە ەۋروپادا تۇرعان كوممۋنيستىك ۇيىم ـــ جۇڭگو ورەندەرى كوممۋنيستىك پارتياسىن قۇرىپ، ورتالىق اتقارۋ كوميتەتىنىڭ مۇشەسى بولىپ، «ورەن» ايلىق جۋرنالىنىڭ رەداكسيا قىزمەتىنە جاۋاپتى بولادى. 1922 ـ جىلى كۇزدە ول فرانسيا كوممۋنيستىك پارتياسىنا مۇشە بولىپ، كوپ وتپەي جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ مۇشەسى بولىپ اۋىسادى.

1924 ـ جىلى جازدا چىن يانىيان ەلگە قايتادى، كۇزدە گۋاڭجوۋعا قىزمەتكە جىبەرىلىپ، ىلگەرىندى ـ كەيىندى سوتسياليستىك جاستار وداعى ورتالىق كوميتەتىنىڭ گۋاڭدۇڭدا تۇراتىن ارنايى ۋاكىلى، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى گۋاڭدۇڭ رايوندىق كوميتەتىنىڭ حاتشىسى جانە ۇيىمداستىرۋ ٴبولىمىنىڭ باستىعى بولادى. كوپ ۇزاماي، ول جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى گۋاڭدۇڭ رايوندىق كوميتەتىنىڭ شۋجيى بولىپ تاعايىندالادى. ول پارتيا قۇرىلىسىن كۇشەيتۋگە ايرىقشا ٴمان بەرىپ، رايوندىق كوميتەت باسشىلىق قۇرىلىمىن كەمەلدەندىرىپ، پارتيا ساباعى ٴتۇزىمىن ورناتىپ، پارتيا مۇشەلەرىن باۋلۋعا جانە تاربيەلەۋگە كۇش سالىپ، پارتيانىڭ ىنتىماعىن نىعايتادى. 1927 ـ جىلى 3 ـ ايعا كەلگەندە گۋاڭدۇڭداعى پارتيا ۇيىمى 9000نان استام پارتيا مۇشەسىنە يە بولىپ، سول كەزدە بۇكىل مەملەكەت بويىنشا پارتيا مۇشەلەرى ەڭ كوپ، ۇيىمدىق قۇرىلىمى ەڭ كەمەلدى، جوعارى دەڭگەيدەگى ۇيىسۋ كۇشىنە جانە جاۋىنگەرلىك قۋاتقا يە جەرگىلىكتى پارتيا ۇيىمىنىڭ ٴبىرى سانالادى.

1925 ـ جىلى 6 ـ ايدا چىن يانىيان مەن دىڭ جۇڭشيا، سۋ جاۋجىڭ قاتارلىلار جۇڭگو مەن شەتەلدى ٴدۇر سىلكىندىرگەن گۋاڭدۇڭ ـ شياڭگاڭ زور جۇمىس تاستاۋ ەرەۋىلىنە باسشىلىق ەتەدى.

چىن يانىيان جىگەرلى جاس قانا ەمەس، ونان دا ماڭىزدىسى، توڭكەرىستىك قۇربان، پارتيانىڭ ادال جاۋىنگەرى. 1927 ـ جىلى كوكتەمدە چىن يانىيان ۋحانعا بارىپ جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ مەملەكەتتىك 5 ـ قۇرىلتايىنا قاتىناسقان كەزدە جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى جياڭسۋ ـ جەجياڭ رايوندىق كوميتەتىنىڭ شۋجيى بولىپ تاعايىندالادى، ول دەرەۋ ات باسىن شاڭحايعا بۇرادى، جولدا شاڭحايدا 12 ـ ٴساۋىر كەرى توڭكەرىستىك ساياسي وزگەرىس تۋىلادى.

1927 ـ جىلى 6 ـ ايدا جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى جياڭسۋ ـ جەجياڭ رايوندىق كوميتەتىن كۇشىنەن قالدىرىپ، جەكە ـ جەكە جياڭسۋ ولكەلىك كوميتەت جانە جەجياڭ ولكەلىك كوميتەت قۇرادى دا، چىن يانىيان جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى جياڭسۋ ولكەلىك كوميتەتىنىڭ شۋجيى بولادى. اق تەررورلىق تۇماننى جاپقان شاڭحايدا چىن يانىيان مەن جاۋ شيان قاتارلىلار قاتەرمەن ساناسپاي، بايلانىس ٴۇزىلىپ، دەرەكسىز كەتكەن جولداستاردى ىزدەپ، پارتيا ۇيىمىن قالپىنا كەلتىرىپ جانە قايتا قۇرىپ، بەلسەندى تۇردە كۇرەس جۇرگىزەدى. 6 ـ ايدىڭ 26 ـ كۇنى چىن يانىيان گومينداڭ اسكەر ـ ساقشىلارىنىڭ قولىنا تۇتقىنعا تۇسەدى. جاۋ شاڭحايداعى جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ۇيىمىنىڭ قۇپيالىعىن ٴبىلۋ ٴۇشىن، چىن يانىيانعا مەيلىنشە قاتىگەز جازا قولدانىپ، ونى ٴولىمشى ەتىپ ازاپتايدى. ايتكەنىمەن، چىن يانىيان قۇرىشتاي بەرىك جىگەرمەن پارتيانىڭ قۇپيالىعىن تىسىنەن شىعارماي، ولە ـ ولگەنشە تىزە بۇكپەيدى.

1927 ـ جىلى 7 ـ ايدىڭ 4 ـ كۇنى كەشتە چىن يانىياندى گومينداڭنىڭ كەرتارتپا اسكەر ـ ساقشىلارى جازا الاڭىنا ايداپ اپارادى. باسكەسەر جەندەت اقىرىپ ونى تىزەرلەۋگە بۇيىرادى، ول ٴور داۋىسپەن: توڭكەرىسشىنىڭ ٴىسى ادال، جانى تازا بولادى، اجالدان جاسقانبايدى، تەك قاسقايىپ تۇرىپ ولەدى، استە تىزە بۇكپەيدى! دەپ جاۋاپ قايتارادى. جازانى ورىنداۋشى بىرنەشە اسكەر ونى زورلىقتى كۇشپەن تۇقىرتىپ، قولدارىن قويا بەرىپ قىلىش سەرمەي بەرگەندە ويلاماعان جەردەن چىن يانىيان ورنىنان تاعى دا اتىپ تۇرادى، قىلىش ونىڭ موينىنا تيمەي، باسكەسەر دە ساسقانىنان قۇلاپ قالا جازدايدى. سوڭىندا ونى قانشەرلەر جەرگە باسىپ تۇرىپ زۇلىمدىقپەن قىلىشتاپ ولتىرەدى.

قاھارمان قۇربانداردىڭ ەڭبەگى تاريح بەتىنەن وشپەس ورىن الادى، قۇربانداردىڭ رۋحى بولاشاققا ساۋلە بولىپ توگىلەدى. چىن يانىياننىڭ اۋىلى انحۋي ولكەسىنىڭ انچيڭ قالاسىندا، وسى جىلداردا جەرگىلىكتى ورىندار قىزىل اڭگىمەلەردى ىشكەرىلەي اشىپ، چىن يانىياننىڭ، چىن چياۋنياننىڭ توڭكەرىستىك ىزگى ىستەر كورمەسى، قىزىل ۇگىت لەكسيا سياقتى جەلىلەس قيمىلدار وتكىزىپ، توڭكەرىسشىل اعا بۋىنداردىڭ ”قۇربان بەرۋ بولعانى ٴۇشىن ٴوستى جىگەر ۇلعايىپ، اي ـ كۇنگە ٴامىر شاشا الامىز جاڭارتۋعا كوك ٴجۇزىن“ دەيتىن كۇرەسكەرلىك رۋحىن كوپ ٴتۇرلى تاسىلمەن بەينەلەيدى.

”توڭكەرىسشىل ارداگەرلەرگە دەگەن ەڭ جاقسى قۇرمەت ولاردىڭ رۋحىن جالعاستىرۋ بولماق. تەك جاڭا ساپاردا جىگەرلەنە العا باسقاندا عانا، اعا بۋىن قۇرباندارداڭ ٴۇمىتىن اقتايتىن داۋىرلىك ۇلى ناتيجە شىعارۋعا بولادى“، ـ دەيدى انچيڭ قالالىق پارتكوم پارتيا تاريحى جانە جەرگىلىكتى شەجىرە زەرتتەۋ كەڭسەسىنىڭ مامانى فاڭ چيڭجاي.

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 5 ـ ايدىڭ 7 ـ كۇنى حەفەيدەن بەرگەن حابارى)

(باسى 1 ـ بەتتە)

كومەكتەسۋ بارىسىنىڭ ٴساتتى ىلگەرىلەۋىندە اسا ماڭىزدى رول اتقاردى. ٴتۇزىمنىڭ اقاۋسىزدىعى مەن ونىمدىلىگىنىڭ ساۋلەلەندىرەتىنى ـــ رول مەن قامتاماسىزدىق، تەكسەرەتىنى ـــ جوڭگە سالۋ جۇيەسى مەن جوڭگە سالۋ قابىلەتىن وسىزاماندانۋ دەڭگەيى، ايگىلەيتىنى ـــ حالىق ٴۇشىن قىزمەت ىستەۋ باس ماقساتى.

كەرەمەتتىڭ سۇيەنىشى حالىق تۇرمىسى. جۋىق جىلداردان بەرى شينجياڭ ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تۇرمىس قاجەتىن مىقتاپ ارقاۋ ەتىپ، كوپتەگەن نىساندارى سالىپ، كوپتەگەن ناقتى ىستەردى ىستەدى، كوپتەگەن ماسەلەلەردى شەشتى، اسىرەسە، نەگىزدىك قۇرىلعى قۇرىلىسى ۇزدىكسىز كەمەلدەنىپ، ەمدەۋمەن قامتاماسىز ەتۋ دەڭگەيى ۇزدىكسىز جوعارىلادى... ساندىق توپتالۋدان ساپالىق سەكىرۋگە دەيىن؛ تۇيىندەردە ناتيجە شىعارۋدان جۇيەلىك قابىلەتتىڭ وسۋىنە دەيىن حالىقتىڭ ىرىس ـ قۇتى ۇزدىكسىز ارتىپ، ٴومىردى، سالاماتتىقتى قورعاۋعا كۇشتى قاتتى بولشەك تىرەگىن ازىرلەدى، ونان دا ماڭىزدىسى، ٴار ۇلت بۇقاراسىنا اناعۇرلىم مول تابىس سەزىمىن، باقىت سەزىمىن، حاۋىپسىزدىك سەزىمىن سىيلادى.

بۇگىنگى كۇنى شينجياڭنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋى مەن حالىق تۇرمىسىنىڭ جاقسارۋى بۇرىن بولماعان تابىسقا قول جەتكىزدى، ٴبىز تەك بۇلجىماستان دامۋدى حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋدا تياناقتاندىرساق، جەرگىلىكتى ورنىعا تيىمدىلىك جەتكىزۋدە تياناقتاندىرساق، ىنتىماقتى جەبەۋدە تياناقتاندىرساق عانا، شينجياڭداعى ٴار ۇلت حالقىنىڭ ەرتەڭى، ٴسوز جوق، ٴتىپتى دە باقىتتى، كوركەم بولادى.

(”لەپتى لەبىز“ ماقالا جولداۋ پوچتا ساندىعى:
xjrbplb@126 . net)

(باسى 1 ـ بەتتە)

5 ـ ايدىڭ 7 ـ كۇنى ٴتۇستى اۋرۋحانادا شياۋمايدىڭ ۇلكەن بىلەگىندەگى تەرى بەدەرىنىڭ ايقىن كورىنە باستاعاندىعىن، ەمدەۋ ـ كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ كومەگىندە ساۋساعىن اقىرىن يىلدىرە الاتىن كۇيگە كەلگەنىن كوردى. ”وسىنشالىقتى تەز قالپىنا كەلگەندىگىن كورىپ تاڭدانىپ دا قۋانىپ وتىرمىن“، ـ دەدى قاسىندا تۇرعان شياۋمايدىڭ شەشەسى سۇديما يمىنتوحتى تەبىرەنە.

سول كۇنى تاڭەرتەڭ اۋزىن شايىپ، بەتىن جۋعانان كەيىن اسحاناداعى ايەكەلەرىنىڭ قورەكتىك تاماقتى اكەلىپ بەرۋىن توسقان ارالىقتا شياۋماي شيپاگەردىڭ ۇيرەتكەنى بويىنشا سول قولىمەن وڭ قولىنىڭ ساۋساقتارىن اقىرىن ـ اقىرىن ارەكەتتەندىرە باستادى. وپەراتسيا جاسالعانىنان كەيىنگى 6 ـ كۇندە شياۋمايدىڭ قايتا جالعانعان وڭ بىلەگىنىڭ ىسىگى بىرتە ـ بىرتە قايتىپ، بۇرىنعى بەينەسىنە كەلە باستادى.

اۋىر جاراقاتتان سوڭ، شياۋمايدىڭ ٴال ـ دارمەنىنىڭ قۇرىعاندىعى جونىندە شينجياڭ مەديتسينا داشۋەسىنە قاراستى جۇڭگي شيپاحاناسىنىڭ جەتەكشى مامانى چىن باۋپان جانە وسى شيپاحانانىڭ سۇيەك اۋرۋلار ٴبولىمىنىڭ اعا شيپاگەرى ۋاڭ جيشيان جۇڭگي ديالەكتيكالىق ەمدەۋ جوباسىن بەلگىلەپ، تۋساپ ٴدارى بەرۋ ارقىلى شياۋمايدى قۋاتتاندىرىپ قانىن تولىقتاپ، ىستىعىن باسىپ، ۋتىن قايتاردى. سونىمەن بىرگە، جۇڭگيداعى ەرەكشە ەمدەۋ جاپسىرما جاپسىرىپ ەمدەۋ ٴتاسىلى ارقىلى قايتا جالعانعان وڭ بىلەگىنىڭ قان اينالىسىن تەزدەتىپ، ۇيىۋدىڭ الدىن الدى.

وسى بىرنەشە كۇندە قورەكتىك بولمىندەگى شيپاگەرلەردىڭ تاپسىرۋى بويىنشا سەسترالار ٴار كۇنى شياۋمايعا 2 رەت ايران بەرىپ، ونىڭ ىشەك جولدارىن ميكروپتان قورعادى، سونداي ـ اق ۆيتامين C، ۆيتامين D جانە قۇراما ۆيتامين Bنى تولىقتاپ، يممۋنيتەتتىڭ قۋاتىن ارتتىردى. جۇڭگوشا، باتىسشا ەمدەۋدى ۇشتاستىرىپ ەمدەۋ ٴتاسىلىنىڭ ارقاسىندا شياۋمايدىڭ تاماق ٴىشۋى، دارەتكە وتىرۋى قاتارلىلار نەگىزىنەن جاراقاتتان بۇرىنعى قالپىنا كەلە باستادى، رۋحاني كۇيى دە بارعان سايىن جاقساردى. ادامدى قۋانتاتىنى، شەشەسى كەلگەنىنەن كەيىن، شياۋمايدىڭ تۋساپ ٴدارى ٴىشۋ بەلسەندىلىگى كورىنەكتى جوعارىلاپ، ەمدەۋ ـ كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنە ەرەكشە سايكەسەتىن بولدى.

”شيپاگەر، سەسترالار قۇددى وزدەرىنىڭ بالاسىن قاراعانداي، جەيتىن، ىشەتىن، پايدالاناتىن بارلىق جاقتى تولىق ويلاستىرىپ قويىپتى، ەرەكشە العىس ايتامىن! ٴبىز بالانىڭ تەزىرەك ساۋىعىپ، مەكتەپ قۇشاعىنا قايتادان ورالۋىن ٴۇمىت ەتەمىز“، ـ دەدى سۇديما اسەرلەنە.

مەكەن ـ جايىمىز: ٴۇرىمجى قالاسى حۇڭشيۋان سولتۇستىك جولى 500 ـ ٴنومىر، تاراتۋ ورتالىعى: 5593062، جارناما باسقارماسى: 5593341 پوچتا ٴنومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان